

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **T. V. H.**, zastoupen Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 9. 2014, č. j. CPR-13568-3/ČJ-2014-930310-V238, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 12. 2014, č. j. 78A 16/2014 - 32,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 30. 9. 2014, č. j. CPR-13568-3/ČJ-2014-930310-V238, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, odd. pobytových agend Ústí nad Labem, č. j. KRPU-18113-44/ČJ-2014-040026-SV ze dne 22. 7. 2014. Tím bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce ve smyslu ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), na dobu jednoho roku, po kterou nelze umožnit žalobci vstup na území členských států Evropské unie. Žalobci byla uložena povinnost vycestovat do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Okamžikem, kdy měl pozbyt oprávnění k pobytu na území ČR, by pozbyl i oprávnění k pobytu na území EU. Žalobce zejména namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav a nepřiměřenost uložení správního vyhoštění jako zásahu do jeho soukromého života ve smyslu ustanovení § 119 zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí o správním vyhoštění považuje za nezákonné.

[2] Krajský soud žalobu zamítl. V odůvodnění se ztotožnil se závěrem žalované, že žalobce vykonává práci bez povolení k zaměstnání, za níž dostává odměnu 10.000 Kč měsíčně. Žalobcovu tvrzení, že záznam ze dne 23. 10. 2013 podepsal, aniž by rozuměl jeho obsahu, seznal soud účelovým. Za účelová označil i další žalobcova tvrzení ohledně jeho zaměstnání. Námitku žalobce učiněnou až při ústním jednání, která se týkala nemožnosti řádně uplatnit procesní práva,

označil soud za opožděnou. Žalovaný podle městského soudu dostatečně zohlednil intenzitu protiprávní činnosti, jestliže udělil trest vyhoštění na dobu jednoho roku.

[3] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností, doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 27. 1. 2015. Zároveň s podáním kasační stížnosti navrhl stěžovatel zdejšímu soudu, aby jí přiznal odkladný účinek ve smyslu § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že jeho individuální zájem na ochraně procesních práv významně převyšuje potenciální újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám či potenciální ohrožení důležitého veřejného zájmu. Přiznání odkladného účinku podle stěžovatele nemůže způsobit jakoukoliv újmu jakékoliv třetí osobě. Co se možného rozporu s důležitým veřejným zájmem týče, stěžovatel uznal, že uložení správního vyhoštění může být ve veřejném zájmu. Tento veřejný zájem ovšem podle jeho názoru nelze stavět do konfliktu s výše uvedeným zájmem stěžovatele na spravedlivý proces, jelikož zájem jednotlivce spojený se zcela zásadními dopady do stěžovatelova života převyšuje jakýkoliv důležitý veřejný zájem. Svou argumentaci stěžovatel podpořil odkazy na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, kterými byl v jiných obdobných věcech přiznán odkladný účinek kasačních stížností (konkrétně usnesení ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 82/2012 – 37, usnesení ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76 a usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100).

II.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotyčné řízení před krajským soudem vedlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS).

[6] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[8] K první podmínce přiznání odkladného účinku se Nejvyšší správní soud v kontextu správního vyhoštění vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 26. V tomto rozhodnutí nejprve uvedl, že rozhodnutí o správním vyhoštění představuje zásah do práva na respektování soukromého života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Z tohoto ustanovení plyne i závazek procedurální, a to že zásah do práva dle čl. 8 Úmluvy musí vyplývat ze spravedlivého rozhodovacího procesu. Právo

na spravedlivý proces zaručuje i právo účastníka vystupovat v řízení osobně a být v kontaktu se svým zástupcem. Dále soud konstatoval, že „*je-li tedy přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, hrozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života. K tomu musí soud přiblídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání.*“ (obdobně i např. usnesení NSS ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100). Přiznání odkladného účinku je pro ochranu práv žalobce nezbytné i z důvodu zajištění možnosti jeho účasti na dalším řízení v situaci případného zrušení rozhodnutí městského soudu nebo rozhodnutí správního orgánu a vrácení některému z těchto orgánů k dalšímu řízení. Zásah do stěžovatelových práv by tedy byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný.

[9] Tento pozitivní závazek musel Nejvyšší správní soud vzít v potaz při vyvažování újmy, která by mohla žalobci vzniknout nepřiznáním odkladného účinku a újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do stěžovatelových práv by na stupnici závažnosti zásahu „podstatný - mírný - nízký“ byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože by stěžovatel musel opustit území členských států Evropské unie již předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho kasační stížnosti. Nemohl by proto náležitě chránit své zájmy díky možnosti vystupovat v řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení apod. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100). Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto vyvažování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[10] Pokud jde o možný rozpor s důležitými veřejným zájmem, je nutné na jednu miskou vah položit zájem stěžovatele na ochraně jeho výše uvedených procesních práv a na druhou miskou vah zájem společnosti na tom, aby se na území státu zdržovali pouze cizinci, kteří dodržují zákony. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). Jak již bylo výše uvedeno, na stupnici závažnosti zásahu „podstatný – mírný - nízký“ by újma způsobená stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku byla podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla nízká nebo maximálně mírná. Nepřiznání odkladného účinku by proto nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[11] Nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti v projednávané věci by Nejvyšší správní soud nectil výše popsaný závazek státu umožnit stěžovateli, do jehož práva na respektování soukromého a rodinného života by bylo zasazeno, účinně chránit své zájmy. Pokud by došlo ke správnímu vyhoštění stěžovatele, jen stěží by bylo možno hovořit o spravedlivém rozhodování o jeho kasační stížnosti, které by dostatečně respektovalo zájmy vyplývající z čl. 8 Úmluvy, jak vyžaduje výše citovaná judikatura. Tím ovšem nemá být řečeno, že je třeba přiznávat odkladný účinek všem kasačním stížnostem proti zamítavému rozsudku o žalobě proti rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o uložení správního vyhoštění. I zde je třeba zvažovat individuální okolnosti každé konkrétní věci. Současně Nejvyšší správní

soud upozorňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[12] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 12. 2014, č. j. 78A 16/2014-32, i rozhodnutí žalované ze dne 30. 9. 2014, č.j. CPR-13568-3/ČJ-2014-930310-V238. Rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, odd. pobytových agend Ústí nad Labem, č. j. KRPU-18113-44/ČJ-2014-040026-SV ze dne 22. 7. 2014, proto není v právní moci. Soud však připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2015

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu